

Til nr. 1

Der foreslås en absolut frist på 30 år for krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af personskaade og krav på erstatning for skade forvoldt ved forurening. Begyndelsestidspunktet for fristen på 30 år foreslås fastsat til tidspunktet for den skadevoldende handlings ophør.

I forhold til gældende ret indebærer forslaget for disse tilfælde en forlængelse af den absolutte frist fra 20 år til 30 år.

Efter gældende ret vedrørende Danske Lov 5-14-4 er det altovervejende udgangspunkt, at den 20-årige frist ikke kan suspenderes, dvs. at den ikke kan fraviges ved undskyldelig uvidenhed om kravet eller skyldneren. I retspraksis er dette udgangspunkt dog blevet fraveget i et enkelt tilfælde, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 1989.1108 H. Den foreslåede frist på 30 år vil ikke kunne suspenderes i noget tilfælde, og på dette punkt er der således for så vidt tale om en ændring i forhold til gældende ret.

Det foreslåede begyndelsestidspunkt – tidspunktet for den skadevoldende handlings ophør – indebærer bl.a., at hvis skaden er forårsaget af en handling eller påvirkning, der strækker sig over en længere periode, f.eks. i forbindelse med forurening af jord ved spild eller lækage, er begyndelsestidspunktet den skadevoldende handlings eller påvirknings ophør. Hvor den skadevoldende handling er foretaget på et bestemt tidspunkt – f.eks. påkørsel af en cyklist – vil begyndelsestidspunktet være datoen for denne hændelse. Ved produktansvar er tidspunktet for den skadevoldende handling det tidspunkt, da den ansvarlige producent mv. bragte det skadevoldende produkt i om sætning, jf. produktansvarslovens § 14, stk. 2. Produktansvarslovens § 14, stk. 2, foreslås i øvrigt ændret ved § 6 i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forældelse af fordringer m.v. (Ændringer som følge af en ny lov om forældelse af fordringer, ophævelse af købelovens reklamationsfrister ved visse køb m.v.), men der foreslås ingen ændringer på dette punkt.

Begrebet »skadevoldende handling« omfatter også tilfælde, hvor den skadevoldende adfærd mest naturligt beskrives som en unkladelse, f.eks. unkladelse af at træffe effektive foranstaltninger mod kemikalieudslip.

Den foreslåede bestemmelse omfatter dels krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af personskaade, dels krav på erstatning for skade forvoldt ved forurening.

Ad personskadekrav

Dette led af bestemmelsen omfatter erstatning og godtgørelse for personskaade, herunder erstatning for tab af arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter, tab eller forringelse af erhvervsevne, godtgørelse for svie og smerte, godtgørelse for varigt mén og tortgodtgørelse, jf. erstatningsansvarslovens §§ 1-9 og § 26. Bestemmelsen omfatter også forsørgertabserstatning mv., jf. erstatningsansvarslovens §§ 12-14 a, og godtgørelse til efterladte, jf. erstatningsansvarslovens § 26 a.

Godtgørelseskrav, f.eks. krav på tort- eller mén-godtgørelse, er kun omfattet af reglen, hvis godtgørelseskravet opstår i forbindelse med en personskaade. Andre godtgørelseskrav, f.eks. krav på tortgodtgørelse i anledning af ærekrænkelser, vil være omfattet af den 10-årige frist i nr. 3.

Bestemmelsen omfatter alle krav på erstatning eller godtgørelse for personskaade, uanset om kravet baserer sig på reglerne om erstatning uden for kontraktforhold eller på lovgivning, der kan danne grundlag for sådanne krav, f.eks. arbejdsskadesikringsloven.

Bestemmelsen gælder også ved personskaade i *kontraktforhold*, f.eks. hvis en ejer af en ejendom kommer til skade i forbindelse med en håndværkers udførelse af arbejde på huset, eller hvis en lejer af en fast ejendom kommer til skade som følge af udlejers manglende vedligeholdelse af det udlejede.

Ad miljøskadekrav

Efter forslaget til stk. 3, nr. 1, vil der gælde en absolut forældelsesfrist på 30 år for miljøskadekrav. Fristen vil skulle regnes fra den skadevoldende handlings ophør.

Reglen omfatter både krav på personskadeerstatning og anden erstatning i anledning af forurening som nævnt i bestemmelsen, herunder også miljømyndighedernes eventuelle erstatningsretlige krav.

Begrebet »miljøskade« afgrænses på samme måde som efter miljøskadeerstatningsloven, dvs. som skade, der forvoldes ved forurening af luft, vand, jord eller undergrund eller ved forstyrrelser ved støj, rystelser eller lignende.

I modsætning til miljøskadeerstatningslovens § 1, der er begrænset til alene at omfatte forurening som led i erhvervsmæssig eller offentlig aktivitet, foreslås, at bestemmelsen også skal omfatte private forurenere.

Bestemmelsen vil også gælde i tilfælde, der har karakter af erstatning i *kontrakt*, eksempelvis tilfælde, hvor forureningen er forvoldt af en lejer af en fast ejendom.

Efter miljøskadeerstatningsloven gælder der et objektivt ansvar for den, der forårsager en miljøskade